

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1398

29/09/2021

ქ. თბილისი

ქ. რუსთავში, შპს „მეგა ცემენტის“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებაზე სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

შპს „მეგა ცემენტის“ მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ქ. რუსთავში ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების სკრინინგის განცხადება.

2011 წელს საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ შპს „სინათლის“ ასფალტის წარმოებაზე გაიცა №18 (11.08.2011) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა. „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ 48-ე მუხლის შესაბამისად, №18 (11.08.2021) ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე 2021 წლის 19 მაისს გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება (ბრძანება N 2-709), ხოლო სამინისტროს N 2-853 (11.06.2021) ბრძანების საფუძველზე, შპს „სინათლეზე“ გაცემული გამოსდაცვითი გადაწყვეტილება გადაეცა შპს „მეგა ცემენტს“.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილებასთან დაკავშირებული სამუშაოები უკვე შესრულებულია (მოწყობილია 3 ცალი 90 ტ ტევადობის სილოსი და მასზე დამონტაჟებულია მტვერდამჭერი სისტემა), ასევე 15 ტ/სთ წარმადობის წისქვილში განხორციელდა 25 ტ/სთ ცემენტის დაფქვა. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკითხი შემდგომი რეაგირების მიზნით გადაგზავნილ იქნა სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, აღნიშნული საწარმო მდებარეობს ქ. რუსთავში, მშენებელთა ქუჩაზე, №175ა-ში, შპს „მეგა ცემენტის“ საკუთრებაში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ: 02.07.02.523), რომლის ფართობია 11 018 მ². სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმოს საზღვრიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი დამორებულია 150 მეტრით. საკადასტრო საზღვრიდან დაახლოებით 5 მეტრში მდებარეობს მიწისზედა მაგისტრალური ღია არხი (მარინის არხი). საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს მდებარეობს შპს „სოლოს“ და შპს „ჰაიდელბერგცემენტ ჯორჯიას“ ცემენტის საწარმოები. მონაცემების ელექტრონული გადამოწმებით დგინდება, რომ საწარმოს 500 მეტრიან რადიუსში ასევე ფიქსირდება სხვადასხვა საწარმოო ობიექტები. მდინარე მტკვარი საპროექტო ტერიტორიიდან დაშორებულია 1 700 მ-ით.

შპს „მეგა ცემენტის“ საქმიანობა მოიცავს სხვადასხვა მარკის ცემენტის წარმოებას (M-300, M-400 M-500), რისთვისაც იგი უზრუნველყოფილია საჭირო დანადგარებით და დამხმარე ინფრასტრუქტურით. საწარმოში დამონტაჟებულია ცემენტის დაფქვის წისქვილი, რომლის წარმადობა შეადგენს 15 ტ/სთ-ს. წელიწადში 260 სამუშაო დღის და დღეში 12 საათიანი მუშაობის რეჟიმის პირობებში, საწარმოს სიმძლავრე შეადგენს 46 800 ტ/წელ

ცემენტს, რომლისთვისაც საწარმო გამოიყენებს 37 440 ტ კლინკერს და 9 360 ტონა დანამატებს (თაბაშირი და ბაზალტი). საწარმოში მზა პროდუქციისთვის განთავსებულია 4 ცალი სილოსი, თითოეულის მოცულობაა 500 ტონა. აღნიშნულ სილოსებზე ფუნქციონირებდა ერთიანი გამწმენდი სისტემა, სახელოებიანი ფილტრები 99% ეფექტურობით, რომელიც შეიცვალა ახალი, 99.9% ეფექტურობის სახელოებიანი ფილტრებით.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, შპს „მეგა ცემენტის“ მიერ საწარმოს შესყიდვის შემდეგ მოეწყო 3 ცალი 90 ტ ტევადობის სილოსი და მათზე დამონტაჟდა 99.9 % ეფექტურობის სახელოებიანი ფილტრები. არსებულ 15 ტ/სთ წარმადობის ცემენტის წისქვილის მუშაობისას დადგინდა, რომ შესაძლებელია საათში 25 ტ ცემენტის დაფქვა.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ქვეყანაში ცემენტზე მოთხოვნილების გაზრდის გამო, კომპანიას დაგეგმილი აქვს წარმადობის გაზრდა, კერძოდ, 12 საათიანი სამუშაო დღის 24 საათიანი სამუშაო დღით შეცვლა, 15ტ/სთ წარმადობის 25 ტ/სთ-მდე გაზრდა და 260 სამუშაო დღის 330 სამუშაო დღემდე გაზრდა. აღნიშნულის გათვალისწინებით, წისქვილის წლიურად გამოშვებული პროდუქციის რაოდენობა ტოლი იქნება $24 \times 25 \times 330 = 198000$ ტ/წელ. დოკუმენტში ასევე აღნიშნულია, რომ ტექნოლოგიური ციკლიდან ამოღებულ იქნა საშრობი დოლი.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ნედლეული (კლინკერი, დანამატები-თაბაშირი, წიდა) საწარმოს ტერიტორიაზე შემოიზიდება საავტომობილო ტრანსპორტით და ჩამოიცილება ნედლეულის მიღების დახურულ საწყობში, საიდანაც ავტომტვირთველების საშუალებით, დადგენილი რეცეპტის შესაბამისად, გადაიტანება ბეტონის მეოდანზე და აირევა. შემდეგ კაზმი ლენტური ტრანსპორტით მიეწოდება წისქვილის მიმღებ ბუნკერს, ხოლო აქედან წისქვილს. წისქვილში იფქვება კაზმი და მიიღება ცემენტი. ცემენტი პნევმოტრანსპორტორის საშუალებით გადადის სილოსებში (4 ცალი, თითოეული 500 ტონა ტევადობის და 3 ცალი, თითოეული 90 ტ ტევადობის), საიდანაც ცემენტის ნაწილი მომხმარებელს მიეწოდება ცემენტმზიდებით, ხოლო ნაწილი ფასოვდება 50 კგ ტევადობის ტომრებში და ხდება რეალიზაცია.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საწარმო აღჭურვილია ეფექტური აირგამწმენდი სამსაფეხურიანი დანადგარებით. I საფეხური – დამლექი კამერა 10% ეფექტურობით, II საფეხური - ციკლონი 75%-იანი ეფექტურობით და III საფეხური - სახელოებიანი ფილტრები 99.9%-იანი ეფექტურობით, საიდანაც უმეტესი ნაწილი ბრუნდება პროდუქციის სახით, ძალზე მცირე ნაწილი კი მტვერგამწოვი მილით გაიფქვება ატმოსფეროში.

საწარმოში წყალი გამოიყენება სასმელ-სამეურნეო და და სახანძრო დანიშნულებით. წყალაღება ხორციელდება ადგილობრივი წყალმომარაგების სისტემიდან. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება ხორციელდება არსებულ საკანალიზაციო სისტემაში, რომელიც მიერთებულია ქ. რუსთავის საკანალიზაციო სისტემასთან.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სამუშაო საათების გაზრდის გათვალისწინებით, გაიზრდება მომსახურე პერსონალის რაოდენობა და შესაბამისად მოიმატებს მოხმარებული წყლის რაოდენობა, თუმცა სკრინინგის განცხადებაში არ არის დაზუსტებული ინფორმაცია მოხმარებული და ჩამდინარე წყლის რაოდენობის შესახებ.

საწარმოს ექსპლუატაციისას ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული მტვერი და ცემენტის მტვერი. ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების წყაროებია: ნედლეულის მიღება-დასაწყობება, კაზმის ლენტური ტრანსპორტორით გადაადგილება, ცემენტის დაფქვის წისქვილი,

სილოსებში ცემენტის ჩაყრა, კლინკერის და დანამატების წისქვილის მიმღებ ბუნკერში ჩაყრა, კლინკერის და დანამატების დახურული საწყობი, ცემენტის სილოსებში ცემენტის ჩაყრა და ცემენტის დაფასოება ტომრებში.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციის პირობების ცვლილების ეტაპზე მნიშვნელოვნად იზრდება საწარმოს სიმძლავრე და სამუშაო რეჟიმი, შესაბამისად, მნიშვნელოვნად გაიზრდება გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების რაოდენობა. იზრდება მავნე ნივთიერებების გაფრქვევის, როგორც წამური, ასევე წლიური მაჩვენებლები. ამასთან, სკრინინგის განცხადებაში არ არის შეფასებული საწარმოს ფუნქციონირების შედეგად, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაც საჭიროებს დამატებით კვლევას და შეფასებას.

ხმაურის წარმოქმნის ძირითად წყაროს ექსპლუატაციის პერიოდში წარმოადგენს სატრანსპორტო ოპერაციებისთვის გამოყენებული და ტექნოლოგიური პროცესების შესრულებაში მონაწილე ტექნიკური საშუალებები. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საწარმოში დაგეგმილია როგორც სამუშაო ფონდის, ისე ცემენტის წისქვილის სიმძლავრის გაზრდა, რაც გამოიწვევს ხმაურის დონის და ზემოქმედების ხანგრძლივობის გაზრდას. აღნიშნული გარემოება საჭიროებს დამატებით კვლევას და შეფასებას.

როგორც უკვე აღინიშნა, შპს „მეგა ცემენტის“ ცემენტის საწარმოს სიახლოვეს ფუნქციონირებს შპს „ჭაიდელებერგცემენტ ჯორჯიას“ და შპს „სოლოს“ ცემენტის საწარმოები, თუმცა მონაცემების ელექტრონული გადამოწმებით საწარმოს 500 მეტრიან რადიუსში ასევე ფიქსირდება სხვადასხვა საწარმოო ობიექტები. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კუმულაციური ზემოქმედების რისკებად განიხილება: ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება, ხმაურის გავრცელებასთან დაკავშირებული ზემოქმედება, სატრანსპორტო ნაკადებზე ზემოქმედება. არსებულ ობიექტებთან მიმართებაში კუმულაციური ზემოქმედების გათვალისწინებით ატმოსფერულ ჰაერზე ზემოქმედების კუთხით შესწავლას საჭიროებს ატმოსფერული ჰაერის დამაბინძურებელი წყაროები. შესაბამისად, კუმულაციური ზემოქმედების საკითხი საჭიროებს საფუძვლიანად შეფასებას და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრას.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, ექსპლუატაციისას მოსალოდნელია ძირითადად საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა (დაახლოებით 32,85 მ³/წელ), ასევე სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. ნარჩენების მართვა განხორციელდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული მოთხოვნების დაცვით, კერძოდ, მოხდება მათი დროებითი განთავსება, ტრანსპორტირება და გადაცემა შესაბამისი ნებართვების მქონე ორგანიზაციებზე.

საწარმოო ტერიტორიაზე არ ფიქსირდება ხე-მცენარეები და ცხოველთა სახეობები. საპროექტო ტერიტორიის სიახლოვეს არ მდებარეობს დაცული ტერიტორიები და კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები.

გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება გამოქვეყნდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ქ. რუსთავის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით სამინისტროში წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

სკრინინგის განცხადებაში არ არის მოცემული, საიდან, რა სიხშირით/სქემით და გზებით მოხდება საწარმოს ფუნქციონირებისთვის აუცილებელი ნედლეულის შემოტანა/პროდუქციის გატანა და აღნიშნულიდან გამომდინარე, არ არის განხილული

ტრანსპორტირებასთან დაკავშირებული ზემოქმედების საკითხები, რაც საჭიროებს შესწავლას.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე და დაგეგმილი საქმიანობის, ადგილმდებარეობის (ქ. რუსთავის სამრეწველო ზონა), სპეციფიკის, წარმადობის, მაღალი ტექნოლოგიური დატვირთვის, კუმულაციური ზემოქმედების და მოსახლეობასთან დაშორების მანძილის (150 მ) გათვალისწინებით, მოსალოდნელია მნიშვნელოვანი ზემოქმედება გარემოზე.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის და ამავე კოდექსის მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ქ. რუსთავში შპს „მეგა ცემენტის“ ცემენტის საწარმოს ექსპლუატაციის პირობების ცვლილება **დაექვემდებაროს** გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;
2. შპს „მეგა ცემენტი“ ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-8 მუხლის შესაბამისად უზრუნველყოს სკოპინგის პროცედურის გავლა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს შპს „მეგა ცემენტს“;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს შპს „მეგა ცემენტის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში აღნიშნული გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და რუსთავის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი